

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

6. De valore huius Missæ, ratione sacrificij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De valore huius Missaratione sacrificij.

CAPVT VI.

Difficilis est hæc materia, nec Doctores in ea sunt conformes dicant ea, quæ mihi probabiliora visa sunt.

Valor huius sacrificij duplici ex parte sumi potest, una ex ipso actu offerentis; alia ex ipsamet re oblata, ut sunt duo valores distincti. Actus quidem ipsius offerentis augetur secundum quod magis est deuotus, vel minus, aut ex maiori vel minori charitate procedit. Valor tamen ex parte ipsius oblate semper est vnus, & idem: qui quidem finitus quodam gradus est. Nam quamuis res oblata sit infinita, quia tantum offerens est finitus, & oblatio finita, ad certum finitum vnus modum determinatus est: quemadmodum in ipso sacramento, ut sacramentum est, gradus finitus valoris continetur, quando confertur alijs, quamuis in se res infinita sit, quia sacramentaliter continetur, & datur: prior valor dicitur ex opere operantis, posterior ex opere operato. Qui quidem valores, in sacramentis continentur. Vnus est etiam in adultis, cuius actibus suis dispositi, sacramenta suscipiunt. Istitis datur effectus valoris, non solum ratione sacramenti, sed ratione horum actuum: at verò in paruulis solum est valor ex opere operato sacramenti. Ut igitur in isto sanctissimo sacramento continetur certus gradus valoris ex opere operato, ut sacramentum est, sic etiam alius gradus continetur in ipso, ut sacrificium est, ultra actum sacrificantis, & ultra actum eius, pro quo sacrificatur. Valor autem iste est trium bonorum: valet enim ad bona temporalia, valet ad bona spiritualia, gratiam scilicet, & inspirationes, ac dispositiones; valet etiam ad satisfactionem pro peccatis debitis pro peccatis, ira ut sacrificium oblatum conferat bona corporalia, gratiam, & remissionem peccatorum, omnia sub certo gradu ex parte operati.

Modus autem, quo ista bona conferuntur, non vnus, sed triplex est. Conferuntur enim ista per modum meriti, per modum satisfactionis, per modum impetrationis, seu suffragij.

In primis per modum meriti de condigno confertur gratia augmentum, & per modum meriti de congruo confertur temporalia bona. Dicitur autem conferre per modum meriti, quia

offe-

offerens sacrificium hoc, ratione ipsius rei oblatae, meretur gratiae augmentum, sicut ratione ipsius oblationis, seu actus.

Confert etiam satisfactorie pro poena debita peccatorum, ita ut sacrificium hoc inducat remissionem poenae.

Confert etiam per modum impetrationis, quatenus offerens tale Sacrificium, à divina clementia obtinet ea, quae peti, licet non de iustitia. Et hoc modo maxime prodest mortuis, quantum ad solam remissionem poenae, quando quidem mereri non possunt. Viuis autem duobus primis modis confert, & etiam tertio. Sed duo priores solum viuis competunt, nisi mortui, dum vixerunt, ad missas sibi celebrandas pecunias erogarunt. Tunc enim per modum satisfactionis, & iustitiae conferunt. Hoc enim est discrimen inter illos modos, quod duo priores, in quadam iustitia fundantur. Ultimus vero in divina tantum misericordia, quamvis haec numquam desit. Assimilatur autem proportionaliter celebrans Christo domino, se per mortem offerenti; Christus enim dominus, se Patri hostiam pro peccato offerens, à Patre meruit de condigno gratiam, licet non sibi, sed nobis meruit remissionem poenarum nostrarum, & impetrauit quod petiit: sic offerens in missa meretur gratiae augmentum, quia debet esse in gratia offerens, meretur etiam remissionem poenae, & impetrat, sed non infinite, ut Christus, sed finite, ut dictum est.

De his, quibus sacrificium prodest.

CAPVT VII.

Ostenso valore huius sacrificij, superest examinare quibus prodest, & qui consequantur hunc valorem. Et ut generaliter dicam, prodest offerentibus, & his, pro quibus offertur, quamvis non uniformiter.

In cuius gratiam scito, multos esse offerentes, & multos, pro quibus offertur.

Offerentes enim sunt in triplici differentia, quidam immediati, & proximi & huiusmodi sunt soli Sacerdotes celebrantes: quidam mediati, & remoti, & huiusmodi est totus populus Christianus: omnes enim vnum corpus faciunt mysticum & mediatè celebrant per Sacerdotem, qui nomine totius po-